

Znieczulenie Ogólne

Przewodnik dla młodych osób

Znieczulenie ogólne

Znieczulenie ogólne polega na zastosowaniu przez anestezyjologa leków (lub niekiedy gazu znieczulającego), które wywołuje stan przypominający głęboki sen, podczas którego pacjent nic nie widzi, nie słyszy ani nie czuje. Oznacza to, że pacjent jest nieprzytomny i nie może się obudzić do momentu ustąpienia działania środka znieczulającego. Znieczulenie ogólne jest konieczne w przypadku wielu zabiegów, w tym zabiegów chirurgicznych (operacji) i niektórych badań.

Zespół anestezyjologiczny

Anestezyjolodzy to lekarze, którzy przeszli specjalistyczne szkolenie w zakresie stosowania leków znieczulających w celu zapewnienia pacjentom komfortu i bezpieczeństwa podczas operacji i/lub badań. Przed twoim zabiegiem ty i twój rodzic lub opiekun spotkacie się z anestezyjologiem. Uzgodni on z wami plan znieczulenia i uśmierzania bólu po zabiegu. Chętnie odpowie na wszystkie wasze pytania. Inni członkowie personelu będą pomagać anestezyjologowi podczas operacji lub badania, na przykład współpracownicy anestezyjologiczni, koordynatorzy bloku operacyjnego (czasami nazywani ODP) i pielęgniarki operacyjne.

Możesz również zostać poproszony o wizytę w klinice oceny przedoperacyjnej na kilka tygodni lub kilka dni przed zabiegiem. Pielęgniarka zada Ci tutaj pytania dotyczące twojego stanu zdrowia i zleci wszelkie konieczne badania. Jest to kolejna okazja do zadania pytań, które możesz mieć ty i twój rodzic lub opiekun.

Zgoda

Anestezyjolog ustali z tobą i twoim rodzicem lub opiekunem plan opieki nad tobą. Dopóki nie omówicie planu i nie wyrazicie na niego zgody, nie zostaną podjęte żadne działania. Możesz zadać tyle pytań, ile tylko chcesz, żeby zrozumieć wszystko, co ma się wydarzyć oraz wyrazić formalną zgodę na przedstawiony plan. Jeśli proponowany plan opieki spełnia wasze oczekiwania, dokument zgody zostaje podpisany przez ciebie albo rodzica lub opiekuna. Jeśli nie osiągnąłeś/-aś jeszcze wymaganego wieku, który pozwala na samodzielne podpisanie formularza zgody, twój rodzic lub opiekun będzie musiał wyrazić zgodę na operację. Wraz z wiekiem będziesz mógł mieć większy wpływ na te decyzje.

Więcej informacji na temat zgody dla dzieci i młodzieży można znaleźć poniżej:

Anglia: <https://bit.ly/NHS-consent>

Szkocja: <https://bit.ly/NHSinform-consent>.

Przygotowanie do znieczulenia

Twój stan zdrowia

- Przed znieczuleniem musisz być tak zdrowy/-a, jak to tylko możliwe. Zmiana stylu życia na zdrowszy przed przyjęciem środka znieczulającego może wspomóc szybszy powrót do zdrowia.
- Jeśli to możliwe, przez sześć tygodni przed operacją postaraj się unikać wdychania dymu papierosowego czy pary z e-papierosów. Ważne jest również, aby samemu nie palić ani nie używać e-papierosów. Możesz na przykład poprosić osoby palące, z którymi mieszkasz, żeby przez ten czas paliły czy używały e-papierosy na zewnątrz. Rzucenie lub ograniczenie palenia krótko przed operacją może skrócić czas pobytu w szpitalu i mieć dobry wpływ na gojenie się ran oraz pracę płuc.
- W dniach i tygodniach poprzedzających zabieg nie należy pić alkoholu. Zbyt duża ilość alkoholu może spowodować, że wątroba nie będzie działać prawidłowo i spowolni proces gojenia i regeneracji.
- Dla własnego bezpieczeństwa musisz poinformować swojego anestezjologa o przyjmowaniu pigułek antykoncepcyjnych lub zażywaniu narkotyków, czy wszelkiego rodzaju suplementów.
- Kiedy anestezjolog zadaje pytania dotyczące palenia tytoniu, spożywania alkoholu czy zażywania narkotyków, udzielaj szczerych odpowiedzi. Wiemy, że rozmawiając o tych sprawach możesz czuć się niezręcznie, więc jeśli nie chcesz, żeby był przy tym obecny twój rodzic lub opiekun, możesz poprosić o rozmowę z anestezjologiem na osobności. Bycie szczerym nie oznacza, że narobisz sobie kłopotów!
- Gdy poddajesz się operacji, powinieneś również rozważyć przyjrzenie się swojej diecie i poziomowi sprawności fizycznej. Czas do operacji można wykorzystać na osiągnięcie jak najlepszej kondycji, aby szybciej wrócić do zdrowia i normalnego funkcjonowania. Więcej informacji na temat przygotowania do zabiegu znajdziesz na naszej stronie, która jest dostępna w różnych językach:
www.rcoa.ac.uk/patientinfo/translations#languages.
- Jeśli cierpisz na jakieś długoterminowe schorzenia, które nie są odpowiednio kontrolowane, twój rodzic lub opiekun powinien skontaktować się z twoim lekarzem rodzinnym lub specjalistą przed dniem zabiegu i poinformować go, że zostanie ci podany środek znieczulający. Możesz z nim porozmawiać o tym, jakie kroki możecie podjąć wraz z anestezjologiem, aby twój pobyt w szpitalu był możliwie jak najbardziej bezpieczny.
- Weź ze sobą do szpitala wszystkie lekarstwa, jakie regularnie przyjmujesz. Personel szpitala poinformuje cię o ewentualnej konieczności zaprzestania ich przyjmowania.
- Jeśli to możliwe, uzyskaj informacje o wszelkich alergiach lub osobach z rodziny, u których wystąpiła reakcja na środki znieczulające, aby móc poinformować o tym anestezjologa.
- Normalnym jest wykonanie testu ciążowego u każdej dziewczyny, która rozpoczęła miesiączkowanie lub jest powyżej 12 roku życia poprzez zbadanie próbki moczu. Wynika to z faktu, że ciąża, nawet wczesna, może wpływać na sposób działania niektórych środków znieczulających, więc anestezjolog musi o tym wiedzieć. Niektóre zabiegi i testy mogą również zaszkodzić nienarodzonemu dziecku. Lekarze i pielęgniarki rozumieją, że może to być delikatna kwestia do omówienia, więc najbezpieczniejszym i najuczciwszym sposobem jest wykonanie testu u wszystkich. Personel szpitala jest przyzwyczajony do wykonywania tych testów bardzo szybko i bardzo dyskretnie.

Więcej informacji można znaleźć tutaj:
<https://flipbooks.leedsth.nhs.uk/LN005583.pdf>.

Jedzenie i picie przed znieczuleniem

- Szpital powinien przekazać ci jasne instrukcje dotyczące tego, na jak długo przed zabiegiem należy przestać jeść i pić.
- Ważne jest, aby postępować zgodnie z tymi instrukcjami. Jeżeli podczas znieczulenia w twoim żołądku będzie znajdował się pokarm lub zbyt dużo płynu, istnieje ryzyko, że przemieści się on do tylnej ściany gardła, a potem do płuc. Może to spowodować zakrztuszenie się i poważnie uszkodzić płuca. Zazwyczaj zaleca się picie małych ilości klarownych płynów (zwykle wody lub rozcieńczonego soku) – jest to bezpieczne aż do momentu, kiedy zbliża się podanie środka znieczulającego.

Odzież

- Załóż luźne i wygodne ubrania, które można później łatwo wyprać. Nie zakładaj nowych lub drogich ubrań do szpitala.
- Zapytaj, czy musisz wziąć ze sobą piżamę, kapcie i/lub szlafrok.
- Weź ze sobą ubranie na zmianę na czas wyjścia ze szpitala do domu.
- Możesz zostać poproszony/-a o założenie koszuli szpitalnej.
- Na sali operacyjnej zwykle można mieć na sobie bieliznę, w tym biustonosz, o ile nie ma w nim metalowych fiszbinów, jednak najlepiej zapytać o to pielęgniarkę. Czasami podczas operacji lub badania należy zdjąć bieliznę.
- Zdarza się, że chirurg musi zgolić włosy na operowanym obszarze, jednak zwykle uprzednio o tym informuje.
- Przed operacją możesz zostać poproszony/-a o założenie elastycznych skarpet o długości do kolan. Wspomagają one prawidłowe krążenie krwi w nogach, co zapobiega tworzeniu się zakrzepów krwi.

Bizuteria i makijaż

- Jeśli to możliwe, zostaw biżuterię i kolczyki w domu. Jeśli nie możesz zdjąć elementów biżuterii, powinna istnieć możliwość przykrycia ich taśmą, aby zapobiec jej zniszczeniu lub uszkodzeniu skóry.
- Należy unikać nakładania makijażu, sztucznych rzęs i wszelkiego rodzaju ozdób do paznokci (sztuczne paznokcie, żele, akryle, lakiery do paznokci itp.). Sztuczne rzęsy mogą uszkodzić oczy podczas snu, a ozdoby na paznokciach mogą uniemożliwić prawidłowe działanie urządzeń monitorujących. Mogą one wymagać usunięcia przez personel szpitala i opóźnić zabieg.

Wykorzystywanie czasu

- W szpitalu często trzeba dość długo czekać.
- Zapewnij sobie zajęcie (przynies książkę, czasopismo albo telefon komórkowy). Pamiętaj o zabraniu ze sobą słuchawek i ładowarki.
- Prosimy też, abyś w tym czasie nie palił/a ani nie żuł/a gumy i uważnie przestrzegał/a wskazówek dotyczących jedzenia i picia.

Podanie znieczulenia

- Anestezjolog często rozpoczyna znieczulenie w pomieszczeniu sąsiadującym z salą operacyjną, zwanym salą przedzabiegową. Czasami też może to mieć miejsce w pomieszczeniu, w którym przeprowadzona będzie operacja lub test.
- Anestezjolog zwykle rozpoczyna znieczulenie, podając część leku poprzez kaniulę (więcej informacji na ten temat można znaleźć poniżej). Rzadziej zdarza się, że pacjent musi wdychać gaz, który pachnie trochę jak flamastry. Twój lekarz anestezjolog omówi z tobą i twoim rodzicem lub opiekunem metodę, która będzie dla ciebie najlepsza.
- Podawanie leku przez kaniulę to najszybszy sposób znieczulenia. W przypadku zastosowania gazu, po zaśnięciu zostanie ci założona kaniula, dzięki której anestezjolog będzie mógł podawać więcej środków znieczulających, przeciwbólowych lub innych leków czy płynów podczas zabiegu. Każda z tych metod może sprawić, że zanim zaśniesz poczujesz się oszołomiony (zamroczony).
- Jeśli chcesz, twój rodzic lub opiekun może towarzyszyć ci, dopóki nie zaśniesz. Potem może on czekać na ciebie w poczekalni lub na oddziale. W innym przypadku pielęgniarka zostanie z tobą, podczas gdy znieczulenie zaczyna działać.

Kaniula

- Kaniula to cienka, elastyczna plastikowa rurka, którą wprowadza się do żyły, zwykle na grzbiecie dłoni.
- Czasem stosuje się krem znieczulający lub specjalny zimny spray na grzbiet dłoni, aby zmniejszyć dyskomfort podczas zakładania kaniuli.
- Do wprowadzenia kaniuli używa się cienkiej igły, która następnie jest natychmiast usuwana.
- Po założeniu kaniuli można przez nią podawać leki bez stosowania kolejnych igieł. Czasami może to powodować uczucie chłodu, mrowienia lub niewielkiego dyskomfortu.
- Po operacji kaniula jest zwykle pozostawiona na miejscu na wypadek, gdyby później konieczne było podanie środków przeciwbólowych, płynów lub innych leków.

Podczas znieczulenia

- Anestezjolog będzie nad tobą czuwał przez cały czas.
- Jego zadaniem jest zapewnienie ci bezpieczeństwa oraz odpowiedniego poziomu środka znieczulającego i uśmierzającego ból, aby utrzymać cię w stanie snu do czasu zakończenia operacji.
- Anestezjolog bardzo dokładnie monitoruje stan pacjenta podczas całej operacji (w tym ciśnienie krwi, tętno i oddech).

Wybudzanie po znieczuleniu

- Czas trwania operacji i testów bywa różny, ale zaraz po zakończeniu procedury anestezjolog zaprzestaje podawania środków znieczulających. Dzięki temu wybudzenie następuje mniej więcej pięć minut później.

- Prawdopodobnie będziesz już wtedy na sali pooperacyjnej, ale możesz nie pamiętać pierwszych minut lub nie zdawać sobie sprawy z tego, gdzie jesteś. Opiekę sprawuje tutaj przeszkolony zespół sali operacyjnej, zwykle wyszkoleni w tym kierunku pielęgniarze lub pielęgniarki.
- To, jak będziesz się czuć po wybudzeniu będzie zależeć od rodzaju zabiegu i otrzymanego środka znieczulającego. Niektóre osoby mogą odczuwać ból lub suchość gardła, ból głowy lub senność. Twój anestezjolog zazwyczaj poda ci leki, które zapobiegają uczuciu nudności lub wymiotom, ale poczujesz się lepiej, gdy się napijesz lub coś zjesz. Czasami możesz odczuwać chłód lub dreszcze. Jeśli tak będzie, otrzymasz koc do ogrzania się.

Uśmierzanie bólu pooperacyjnego

- Ważne jest, aby zapobiegać i uśmierzać ból, a niektórzy pacjenci (po niektórych rodzajach operacji) wymagają większej dawki środka uśmierzającego niż inni.
- Łatwiej jest uśmierzyć ból zanim stanie się on silniejszy, dlatego powinieneś/powinnaś poprosić pielęgniarkę lub anestezjologa o pomoc, kiedy tylko poczujesz, że ból się nasila zamiast czekać, aż stanie się on nie do zniesienia.

Powrót na oddział

- Na początku możesz czuć się bardzo zmęczony/-a.
- Jeśli masz jakiegokolwiek problemy, daj znać, aby ktoś mógł ci pomóc. Być może będziesz musiał/a nacisnąć dzwonek lub poprosić rodzica lub opiekuna o znalezienie pielęgniarki.
- To, jak szybko będziesz mógł/mogła znowu jeść i pić będzie zależeć od rodzaju zabiegu i zastosowanych środków przeciwbólowych. Pielęgniarka lub anestezjolog udzieli ci informacji na ten temat.
- Zostaniesz w szpitalu do czasu, aż twój powrót do domu będzie w pełni bezpieczny. W wielu przypadkach po zabiegu można wrócić do domu tego samego dnia, szczególnie jeśli wyjściowy stan zdrowia jest dobry, a procedura jest prosta.

Ryzyko związane ze znieczuleniem

Nowoczesne środki znieczulające są bardzo bezpieczne. Istnieje kilka często występujących skutków ubocznych związanych ze stosowaniem leków znieczulających lub użytego sprzętu, które zwykle nie są poważne ani długotrwałe. Lekarz anestezjolog omówi z tobą i twoim rodzicem lub opiekunem zagrożenia, które według niego są w danym przypadku najbardziej prawdopodobne. Więcej informacji na temat rodzajów zagrożeń związanych ze znieczuleniem można uzyskać na naszej stronie internetowej, zapoznając się z materiałami dostępnymi w różnych językach tutaj:

www.rcoa.ac.uk/patientinfo/translations#languages.

Znieczulenie lokalne i miejscowe

- Czasami pacjenci preferują pozostać przytomni podczas operacji. Jeśli istnieje taka możliwość, chirurg i/lub anestezjolog omówi to z tobą i twoim rodzicem lub opiekunem. W takim przypadku otrzymasz zastrzyki ze środkiem znieczulenia miejscowego, aby znieczulić określoną część ciała i nie odczuwać tam bólu.

- Jeśli uznasz, że wolisz nie zasypiać, możesz omówić tę kwestię podczas oceny wstępnej.

Jeśli chcesz dowiedzieć się więcej

- Więcej informacji można uzyskać na naszej stronie internetowej, która jest dostępna w różnych językach tutaj: www.rcoa.ac.uk/patientinfo/translations#languages.

Zastrzeżenia

Dokładamy wszelkich starań, aby informacje zawarte w niniejszej ulotce były rzetelne i aktualne, jednak nie możemy tego zagwarantować. Zdajemy sobie sprawę z tego, że poniższe informacje ogólne nie odpowiadają na wszystkie Państwa pytania, ani nie obejmują wszystkich ważnych dla Państwa kwestii. Wszelkie Państwa decyzje i problemy powinny być konsultowane z zespołem medycznym, a niniejsza ulotka może posłużyć jako wytyczna. Nie należy traktować niniejszej ulotki jako porady lekarskiej samej w sobie. Ulotka nie może zostać wykorzystana do żadnych celów handlowych lub biznesowych. Pełna wersja zastrzeżeń dostępna jest tutaj (www.rcoa.ac.uk/patient-information/translations/polish).

Wszystkie tłumaczenia dostarczane są przez społeczność tłumaczy Translators Without Borders. Jakość tłumaczeń jest sprawdzana w celu osiągnięcia jak największej dokładności. Istnieje jednak pewne ryzyko nieścisłości i błędnej interpretacji niektórych informacji.

Prosimy o opinie

Jesteśmy otwarci na wszelkie sugestie dotyczące ulepszenia naszej broszury.

Wszelkie uwagi i komentarze można przesyłać na adres e-mailowy: patientinformation@rcoa.ac.uk

Royal College of Anaesthetists

Churchill House, 35 Red Lion Square, London WC1R 4SG
020 7092 1500

www.rcoa.ac.uk

Wydanie czwarte, październik 2024 r.

Niniejsza broszura zostanie poddana weryfikacji w ciągu trzech lat od daty publikacji.

© 2024 Royal College of Anaesthetists and Association of Paediatric Anaesthetists of Great Britain and Ireland

Treści zawarte w niniejszej broszurze można kopiować w celu opracowania materiałów informacyjnych dla pacjentów. Prosimy o wskazanie oryginalnego źródła tych informacji. W przypadku użycia fragmentu niniejszej ulotki w innej publikacji należy zamieścić odpowiednią informację, a wszelkie logo, znaki handlowe marki oraz obrazki muszą zostać usunięte. W celu uzyskania dodatkowych informacji prosimy o kontakt.